

Kázeň: 1M 27, 1-13 a 41-43

Bratia a sestry,

príbeh o tom, ako Izák požehnal Jákoba, je dosť známy, ale zároveň aj vyvoláva v srdci veriaceho rozpaky. Vykladači tohto textu už od staroveku zápasia s otázkou, ako vysvetliť konanie Rebeky a Jákoba. Hoci bolo to, čo vykonali, očividný podvod, autor textu to žiadnym spôsobom nekomentuje a neodsudzuje. Pozrime sa pozorne na to, čo sa vlastne stalo a čo si z toho my, kresťania žijúcu v 21. storočí, môžeme odniesť.

Jákovov otec, Izák, zostarol a zhoršil sa mu zrak. Myslel si, že sa priblížil koniec jeho života, a preto si dal zavolať Ézava, aby ho požehnal. Ézav má najprv uloviť divé zviera, z ktorého má pripraviť pre Izáka jedlo. Izákove inštrukcie Ézavovi si však tajne vypočula Rebeka a vymyslela plán, aby bol namiesto Ézava požehnaný Jákob. Musíme sa vrátiť do obdobia ešte pred narodenie Jákoba, aby sme porozumeli tomu, prečo Rebeka urobila to, čo urobila.

Keď bola Rebeka tehotná, počula toto Božie slovo: „*Dva národy sú v tvojom živote a dva kmene sa rozvetvia z tvojho vnútra. Jeden kmeň prevládne druhý a starší bude slúžiť mladšiemu.*“ Rebeka počula zaslúbenie, že požehnanie zdedí druhý syn. To jej určite muselo behať myslou, keď tajne počúvala Izákov zámer požehnať Ézava. Nečakala na to, čo urobí Hospodin, ale vymyslela to po svojom.

Vymyslela plán, ako Izáka oklamať a bola odhodlaná tak pevne, že v prípade odhalenia je ochotná zobrať dôsledky na seba. Jej konanie pripomína konanie Sary, ktorá tiež nečakala na to, kedy sa jej narodí syn a podsunula Abrahámovi svoju služku Hagar. Rebeka verila v Boha, poznala Jeho slovo, a predsa vykonala to, čo je z kresťanského pohľadu nesprávne.

Na tom vidíme, že ani biblické postavy, ktoré verili v Boha, neboli bez hriechu a často sa dopustili aj toho, čo je z kresťanského pohľadu neprijateľné. Takto sú nám biblické postavy oveľa bližšie, ako keby sme čítali životopisy dokonalých ľudí. V biblických postavách sa smieme vidieť – smieme sa vidieť v ich pádoch, ale aj v ich výhrach. Žili v úplne inej dobe a v inej kultúre. Mali iné predstavy o svete, a predsa to, čo ich s nami spája, je ľudský hriech, ale aj Božia milosť.

Môžeme sa snažiť, ako len chceme, a predsa nikdy nebudeme dokonalí. Aj na tých ľuďoch, o ktorých sa píše v Biblii, ktorí nasledovali Božie slovo a neraz vykonali veľké veci, vidíme, že aj oni boli plne odkázaní na Božiu milosť. Jákob si vážil prvorodenstvo, túžil po požehnaní – to bolo dobré, len nebol správny spôsob, ako sa o to snažil.

Na základe dnešného textu sa však môže zdať, že jeho podvod mu prešiel veľmi ľahko. Nečítame tam o žiadnom Božom treste. Dokonca ani Izák, keď sa nakoniec dozvedel, že ho Jákob oklamal, z toho nevyvodzuje žiadne dôsledky.

Niektor by potom mohol povedať, že je jedno, ako veriaci koná, veď je nad nami Božia milosť. Nevadí, ak niekoho oklamem, ak podvediem svojich blízkych, veď Boh mi to odpustí. Takto vykladať dnešný oddiel by bolo scestné a nesprávne.

Neskôr budeme o Jákobovi čítať, že sa mu to vrátilo. Sám bude neskôr oklamáný. Každý hriech, ktorý človek tu na zemi vykoná, má svoje dôsledky. Boh nenecháva hriech bez trestu. Jeho milosť je veľká, ale nesmieme ju brať na ľahkú váhu, alebo ju používať na ospravedlnenie vlastných hriechov. Božia milosť tu nie je na to, aby sme sa na ňu odvolávali, aby sme mohli hrešiť, kedy sa nám zachce. Jákob získal požehnanie, ale aj bratovu nenávisť. Ézav ho za to, čo urobil, znenávidel natoľko, že ho chcel zabiť. Jákob musel z rodného domu utiecť.

Boh viedol Jákoba, aj keď zhrešil. To je pre nás povzbudenie. Na našej ceste za Kristom, ešte veľa krát padneme, ale vďaka Božej milosti smieme znovu vstať a kráčať ďalej.

Všimnime si však, že kto sa rozhodne klamať, ľahko sa zamotá. Klamstvo vedie k ďalším klamstvám. V dnešnom texte totiž Jákob oklamal svojho otca až trikrát. Najprv otcovi povedal: „*Ja som Ézav... a priniesol som ti jedlo z diviny.*“ Izák však zostal prekvapený, že je tu akosi priskoro. Pýta sa Jákoba, ako sa mu to tak rýchlo podarilo a to vedie k druhému klamstvu.

„*Hospodin mi dal natrafiť na zver.*“ To je veľmi závažné: Jákob do svojho klamstva zaťahuje aj Hospodina. Falošne sa odvoláva na Boha a berie Božie meno nadarmo. Izák sa potom ešte raz pýta, či je skutočne tým, za koho sa vydáva a Jákob presvedčivo odpovedá: „*Áno, som.*“ S hriechom sa nedá zahrávať. „*Zaklamem len raz a už nikdy viac*“, povie niektor. Hriech môže ľahko viesť k ďalšiemu hriechu. Jákob sa rozhodol oklamať otca, a nakoniec mu klamal trikrát

Trojité Jákobovo klamstvo pripomína Petrovo zapretie Krista. Podobné je aj to, že Peter, keď sa ho druhýkrát pýtali, či nepatrí k Ježišovým učeníkom, poprel to dokonca s prísahou. Jákob zlyhal, Peter zlyhal, ale obaja našli novú milosť. Nie preto, že by sa stali lepšími, ale jedine z Božej milosti.

Bratia a sestry, aj keď sme našli milosť v Ježišovi Kristovi, predsa musíme čeliť pokušeniam a neraz padáme. Keď sme prijali vieru v Ježiša Krista, nestali sme sa voči hriechu imúnni. Avšak skrze vieru v Ježiša vieme, čo máme robiť, keď nás naše hriechy ťažia. Teda nie tak, že si žijem ako sa mi zachce, alebo ako je ľahšie a hriech pre mňa nie je nič závažné, ale tak, že je mi ľúto to, čo som urobil a úprimne túžim po zmene a náprave.

Božie slovo nám ukazuje, čo je dobré. Dôverujme Božiemu slovu a budme trpezliví. Boh Jákoba neopustil, aj napriek tomu, čo urobil. Rovnako musíme povedať, že Jákoba čakalo plno ťažkostí. Musel opustiť svoju rodinu a známe prostredie a k tomu všetkému ešte s vedomím, že vzťah s bratom je zničený.

Hriech je závažný prvok v živote človeka. Jeden hriech často vedie k ďalším hriechom. Hriech narúša vzťahy a vedie k vzájomnému odcudzeniu.

Snažme sa žiť podľa Božieho slova. Konajme to, čo je dobré a spravodlivé.

Keď aj napriek tomu padneme, pamätajme, že Boh prijíma hriešnikov. Boh môže odpustiť hriech a obnoviť to, čo bolo hriechom narušené. Vážme si to a svoje hriechy neprikrášľujme, ani nezľahčujme, ale vyznávajme Bohu a snažme sa o pravé pokánie – teda nielen prosme Boha o odpustenie, ale ak je to možné, aj napravme to, čo sme hriechom pokrivali. Amen